No. 2797 Woensdag 18 November 1936 53ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Drukker: B. L. Bogaers

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels fl. 0.50

Het Gouden feest der Fraters.

De receptie.

Zelden hebben we op Curaçao een avond meegemaakt, waarop in zulk een getale alle standen van Curaçao aanwezig waren, als bij de grote receptie in het St. Thomascollege op Vrijdagavond.

Het was een gelukkige gedachte om deze 500 personen die aan de huldiging der Fraters deelnamen, te plaatsen op de ruime binnencour van het St. Thomascollege, waar de frisse avondkoelte er voor zorgde dat er van de meestal in het zwart geklede heren niet al te grote offers gevraagd werden.

Daar waren gezeten de geestelijke autoriteiten, Z. H. Mgr. Verriet en de Hoog Eerw. Pater Vicarius J. van der Veen Zeppenfeldt; de voorzitter van de Ver. Protestantse gemeente en de commandant van het Leger des Heils.

Van de wereldlijke autoriteiten zagen we verschillende leden van de Raad van Bestuur, van de Koloniale Raad met de Voorzitter, hoofdambtenaren en chefs van takken van dienst; van de Militaire autoriteiten was er Commandant Dieckmann met echtgenote. Verders bijna alle geestelijken van het eiland, verschillende consuls, directeuren van handelshuizen, vertegenwoordigers van verenigingen en talrijke particulieren meest met hun dames, allen gezeten rondom de schaar feestvierende Fraters.

Onder het spelen van het Wilhelmus kwam te acht uur de waarnemende Gouverneur Mr. F. A. Jas met echtgenote.

Toen het plein bijna geheel met belangstellenden was gevuld, nam de Voorzitter van het feestcomité, de Hr. J. Ellis het woord voor het houden van de volgende toespraak:

Rede de Heer Ellis.

De 13de November 1886 zal steeds met gouden letteren in de geschiedenis van Curaçao vermeld staan. **Die dag heeft God Curaçao zichtbaar en op bijzondere wijze gezegend.** Reeds vijftig jaren plukt Curaçao de vruchten van het werk, dat toen een aanvang nam.

De Commissie, die uit oud-leerlingen gevormd is, heeft een harer leden aangewezen om op deze receptie de Eerwaarde Fraters toe te spreken en te huldigen. Daar ik echter, als voorzitter der Commissie, mij van een vererende opdracht heb te kwijten, moet ik de feestredenaar vooruit lopen en van deze gelegenheid gebruik maken om U, Jubilerende Fraters, en uwe voorgangers, van harte dank te zeggen voor alles, wat Gij voor Curaçao gedaan hebt; dank voor alles, wat Gij voor de Curaçao jeugd over gehad hebt, dank voor al de moeite en opofferingen, die Gij U hebt getroost. Uw tijd en uw beste krachten hebt Gij aan de jeugd gewijd; niets was U te veel. Gij hebt Curaçao groteliiks aan U verplicht. Hulde zal U straks door de feestredenaar worden gebracht.

Doch niet alleen uit onze woorden moet blijken de dankbaarheid en erkentelijkheid, hoogachting en waardering, waarop Gij aanspraak moogt maken. De woorden, die onze gevoelens ten opzichte van U vertolken zullen tevens vergezeld gaan van een stoffelijk blijk van onze appreciatie.

De keuze viel op een altaar voor uwe kapel. Het altaar is besteld en zal, naar ik vertrouw, eerlang alhier aankomen. Leerlingen, oud-leerlingen en anderen, die ons financiëel hebben gesteund, hebben de Commissie in staat gesteld dit **kunstwerk uit te kiezen. Dagelijks komt** Gij in uwe kapel en dagelijks zult Gij dan ook het altaar zien, dat een bewijs te meer is van de gevoelens, die wij U toedragen en dat wij ten volle beseffen, wat Gij voor de Curaçao jeugd geweest zijt en nog zijt. Dit gouden feest zal onuitwisbare herinneringen achterlaten. **Het zullen onvergetelijke dagen zijn; een** mijlpaal in de geschiedenis van het Bijzonder Onderwijs. En — wat deze dag ook een bijzondere betekenis schenkt, met vertrouwen kunnen wij de toekomst te gemoet gaan met de blik ten Hemel gericht.

Even moet ik U meedelen, dat de Gouverneur tot zijn spijt door afwezigheid verhinderd is deze receptie bij te wonen.

Maar hij heeft de Heer Mr. Jas, die met het dagelijks bestuur belast is, opgedragen, hem te vertegenwoordigen. Gaarne verleen ik nu het woord aan de Heer Mr. Jas.

Rede waarnemend Gouverneur.

Hoogeerwaardige Excellentie,
Jubilerende Fraters
Dames en Heren,

Gaarne voldoe ik aan de eervolle opdracht van Z. E. de Gouverneur om hem hier te vertegenwoordigen.

En dan moge ik aanvangen met uiting te geven aan zijn spijt hier niet persoonlijk te midden der jubilerende fraters aanwezig te kunnen zijn om ook hier uiting te geven aan zijn waardering voor hun werken en streven.

Want daartoe bestaat thans na een halve eeuw van onvermoeide en onbaatzuchtige arbeid in het belang — **in de** ruimste zin van het woord — **van de Curaçaose jeugd inderdaad alle aanleiding.**

In die halve eeuw hebben de fraters en hun werk zich weten te maken tot als het ware een stuk van Curaçao en een stuk waarop Curaçao en Nederland trots **kunnen zijn.**

Ik zal niet trachten om nogmaals daarvan de betekenis te schetsen of een overzicht te geven. Meerbevoegden hebben dit reeds gedaan op een wijze die ik niet zou kunnen benaderen.

Ik moge mij er toe bepalen om uiting te geven aan de dank en waardering van het Bestuur van Curaçao.

En die dank en waardering richt zich tot de jubilerende fraters en in het bijzonder tot het hoofd der fraters, **Frater Radulphus.**

Frater Radulphus, van de 50 jaren, die de fraters hier thans onvermoeid werkzaam zijn, hebt Gij er — met een korte onderbreking — gedurende 47 jaar mede uwe beste krachten gegeven.

Van af 1908, dus bijkans dertig jaren zijt Gij opgetreden als hun Hoofd. Vanaf datzelfde jaar waart Gij tevens Inspecteur van het Bizonder Onderwijs.

In die hoedanigheid heeft men U leren kennen en waarderen. **Steeds hebt** Gij een ieder die met U in aanraking kwam respect en waardering afgedwongen voor het werk der fraters en om uw persoon.

Zeer veel van hetgeen tot stand kwam is dan ook aan U te danken.

Ook H.M. de Koningin heeft uwe verdiensten gewaardeerd.

In 1924 heeft het Haar behaagd U te benoemen tot Ridder in de orde van Oranje Nassau.

Thans ter gelegenheid van dit Jubileum heeft het Haar behaagd U te bevorderen tot officier in die orde.

Het zij mij vergund U de verleende onderscheiding op de borst te spelden en U en de fraters namens Z. E. de Gouverneur van harte geluk te wensen met deze nieuwe Koninklijke onderscheiding, waarbij ik mij gaarne **ook persoonlijk mo**ge aansluiten.

Daarna verkreeg de Hr. H. Cohen Henriquez, voorzitter van de commissie voor toezicht het woord.

Rede de Heer H. Cohen Henriquez.

Excellentie, Hoogwaardige Excellentie, Jubilerende Fraters, Dames en Heren.

Als Voorzitter van de Commissie van Onderwijs gevoel ik de behoefte enige woorden te zeggen.

Wanneer ik spreek van te gehoorzamen aan een innerlijke drang, dan sluit zulks in, dat mijn woorden niet als een beleefdheidsfrase opgevat mogen worden zonder meer, maar dat ze gedragen worden door de overtuiging, dat door U zeer veel gedaan is in het belang van de Curaçaose jeugd.

Meermalen was ik in staat kennis te nemen van zeer dichtbij van al datgene, dat door U op onderwijsgebied werd ondernomen en volbracht. Het was veel en het was goed.

Gaarne breng ik U hulde voor hetgeen door U gedaan werd voor de culturele ontwikkeling **van ons volk.**

Moge het U gegeven zijn nog een lange reeks van jaren op dezelfde intensieve wijze te blijven arbeiden tot heil van de jeugd in ons Gebiedsdeel.

Rede de Heer Debrot.

De officiële feestrede werd uitgesproken door de Heer Ch. Debrot Jr. in de volgende bewoordingen.

De dankbaarheid is zeker een verheven deugd, die de mensen siert en bewijst dat hij niet onverschillig is voor ontvangen weldaden, maar ze weet te waarderen. Des te grotere waarde krijgt dat gevoel, wanneer het zich omzet in daden, in feestvreugde, als in de kringloop van de tijd een heuglijke gebeurtenis wordt herdacht.

Een gelegenheid om die deugd te beoefenen doet zich thans voor, en dat zij inderdaad beoefend wordt blijkt wel uit het feit dat wij hedenavond om ons heen zien ontelbare gezichten, stralend van vreugde en voldoening.

Heden wordt gevierd een feest van beschaving, ja, van Christelijke beschaving, en terecht. Want heden herinneren wij ons, dat vijftig jaar terug de eerste Fraters van het Moederhuis te Tilburg op Curaçao voet aan wal zetten.

Vijftig is een jubelgetal; ook de Kerk viert elke halve eeuw een Jubeljaar. Nu herdacht wordt dat de Fraters in Curaçao vijftig jaar werkzaam zijn, wordt dit feit door alle lagen van de bevolking van Curaçao gevierd.

De dankbaarheid die het Curaçaose volk de Fraters verschuldigd is, wordt heden op de meest welsprekende wijze aan de dag gelegd. En er zou geen betuiging van dankbaarheid zijn, tenzij men overtuigd is dat de Fraters haar ten volste verdiend hebben.

Een halve eeuw is het heden geleden dat de eerste Fraters hier arriveerden, niet om geld te verdienen — dit was immers uitgesloten in een noodlijdende Kolonie — maar om, door hun Overste daartoe uitgezonden, al hun krachten te wijden aan de belangen van het degelijke onderwijs, dat de gehele mens omvat, ziel en lichaam. Het was hun ideaal te werken voor het tijdelijke en eeuwige welzijn van het kind, tot meerdere eer van God. En wij kunnen zonder aarzelen zeggen dat zij hierin alleszins geslaagd zijn.

De Fraters kwamen op Curaçao in een tijd om leniging te brengen in een nijpende nood, die al jaren op Curaçao gevoeld werd. Bestond er op Curaçao behoefte aan volksonderwijs? Was hierin door het Gouvernement niet voorzien door de oprichting van drie neutrale scholen voor lager onderwijs, n.l.: een op Otrabanda — een op Punda en een op Pietermaai? Voor ons Katholieken, slechts tot in zekere mate. Het neutraal onderwijs is immers voor ons niet het ware; een onderwijs met katholieke grondslag, doortrokken met godsdienst is hetgeen wij Katholieken nodig hebben. Neutraal onderwijs is trouwens een utopie, want de onderwijzer, die een hart heeft voor zijn vak, geeft licht iets van zijn eiken IK aan zijn leerlingen.

De Kerk werd door Haar Goddelijke Stichter de taak opgedragen om alle volkeren te onderwijzen, en Zij kan er trots op zijn deze taak door eeuwen heen met alle stiptheid volbracht te hebben. Waar vindt de Westerse Beschaving haar uitgangspunt dan in de R. K. Kerk? Is zij niet het werk van de Kerk? Om deze waarheid te ontkennen moet men ziende blind zijn! Eenieder die op de hoogte is van de geschiedenis van het onderwijs in Europa, zal onvoorwaardelijk moeten toegeven dat zij onafscheidbaar is van die van de Kerk. Zelfs na de grote scheuring in het begin van de 16de Eeuw was het onderwijs ingericht op de grondslag van het Christelijk geloof.

De liberalen was het voorbehouden een compromis te sluiten met de ongelovigen, en op deze wijze kwam het neutrale onderwijs tot stand. Men denke niet dat, zolang de middelen ontbraken, de Kerk meeging met neutraal onderwijs voor het volk, doch door de omstandigheden daartoe gedwongen, zag Zij dit euvel door de vingers. Nauwelijks kon Zij echter het volksonderwijs enigszins bekostigen, of Mgr. Van Ewijk z.g. sloeg de hand aan het werk en in begin van het jaar 1885 kwam er op Pietermaai een school voor gewoon lager onderwijs tot stand, gevolgd door een MULO school op Otrabanda in Juli van datzelfde jaar, terwijl onderhandelingen werden gevoerd met de Algemene Overste der Fraters van Tilburg, welke Congregatie door Mgr. Zwijsen z.g. was gesticht tot verspreiding van het Katholieke Onderwijs, om enige Fraters naar deze Kolonie over te laten komen. Deze onderhandelingen, die jaren aan de gang bleven, konden vanwege verschillende omstandigheden geen resultaat opleveren. Dat men er eindelijk in geslaagd is de Fraters van Tilburg hierheen te krijgen, is te danken aan de bemoeienissen van de onverdroten pionier van de Christelijke beschaving in ons Gebiedsdeel zowel als in de naburige landen, Mgr. F. E. KIECKENS, z.g., de stoere werker, wiens edelmoedigheid geen grenzen kende.

Bij hun aankomst op Curaçao in November 1886 namen de Fraters hun intrek in een klein, onaanzienlijk huisje in de koraal „SAN FUEGO", alwaar een allernederigst Internaat werd geopend, hoofdzakelijk voor Katholieke jongens uit de naburige republieken. Na enkele jaren moest het Internaat gesloten worden en belastten zij zich met het Volksonderwijs. Van toen af aan hebben zij al wat menselijkerwijze mogelijk is, gedaan om het onderwijs vooruit te helpen. Wie nu, na 50 jaar om zich heen ziet, kan de resultaten bewonderen van deze vruchtbare arbeid. Prachtige, goed geoutilleerde scholen voor Lager en Mulo-onderwijs, zowel op Curaçao als op Aruba en Bonaire, waarin aan ruim 2700 kinderen goed en degelijk onderwijs gegeven wordt, aangepast aan ieders behoeften. En nog is het hoogtepunt dier ontwikkeling niet bereikt. Verschillende uitbreidingen en verbeteringen staan op het program en zullen met Gods hulp binnen korte tijd hun beslag krijgen.

Het is misschien overbodig Uw aandacht te vestigen op hetgeen eenieder bekend is. Wie kan Scherpenheuvel bezoeken zonder zich te overtuigen van het grote sociale werk dat er verricht wordt? Van hoevele Katholieken, die nu een ereplaats innemen op handelsgebied, in gouvernementsdienst, op wetenschappelijk gebied, werd de grondslag gelegd op de fraterscholen? Uitsluitend het werk der Fraters is de grote schare medestanders in onze maatschappij. De oud-leerlingen van het St. Thomas-College doen zeker niet onder voor die van dergelijke neutrale inrichtingen, en zij zijn zeer gewilde krachten op de kantoren, zowel van particulieren als van het Gouvernement.

Het Curaçaose volk is de Fraters voor dit alles dankbaar. Laten wij hopen dat alle Katholieken zullen inzien het grote nut en de noodzakelijkheid van Katholiek onderwijs.

Hebben de Fraters hun doel bereikt? Zijn zij naar waarde beloond voor 50 jaren van zelf-opoffering, algehele toewijding aan Katholiek onderwijs, duizenden mijlen gescheiden van familieleden en kennissen, enkel en alleen ter ere van Hem, aan Wie zij hun leven wijdden toen zij in het klooster traden? Veel is er bereikt; maar Keulen en Aken zijn niet op een dag gebouwd; de Fraters weten precies wat nog gedaan moet worden, en met Gods zegen zullen Zij ons wel brengen waar wij zijn moeten en ons in de maatschappij de plaats bezorgen, welke ons toekomt.

Alvorens te eindigen is het mij zeer aangenaam aan dit gezelschap bekend te maken, dat door de Voorzitter van het Comité tot huldiging van de fraters, de Heer J. M. J. Ellis, en de Penningmeester, de Hr. F. G. Mensing, ter ere van de Fratres, een studiefonds is opgericht, met het doel Curaçaose jongens en meisjes die daarvoor in aanmerking komen vanwege hun aanleg en geschiktheid hun opleiding in het buitenland te laten voortzetten. Natuurlijk neemt dit niet weg, dat wij gaarne aanspraak maken op Gouvernements-beurzen voor onze meer getalenteerde kinderen. Dit fonds diefonds zal de naam dragen „Mgr. Kieckens-Stichting". Een geschiktere naam had men moeilijk kunnen **kiezen.** Laten wij hopen dat deze nuttige stichting zal bloeien, gesteund door velen, die de geuren wensen te volgen van de grote weldoener en bevorderaar van het Katholiek Onderwijs, **Mgr. Kieckens.**

Terugziende op tien lustrums van zulk een vruchtbare arbeid, mogen wij gerust zingen: „Te Deum Laudamus, O, God, U loven wij. Moge de Goede God het nuttig werk van de Fraters zegenen.

Rede Heer Sprockel.

De heer Sprockel wenst niet als hoofd van de Hendrikschool te spreken, doch meer als oud-leerling van de Fraters. Oud-leerling der Fraters, zowel hier, als in Holland. Onder hen vond ik vele vrienden, en hoe zeldzaam zijn goede vrienden niet, waardoor de banden tussen mij persoonlijk en de Fraters steeds inniger werd. Ik weet wat het werk van de Fraters betekent en ik hoop, dat de banden tussen Curaçao en de Fraters steeds inniger mogen worden.

Hierna sprak de Heer Koetsveld:

Rede de Hr. Koetsveld.

Excellenties, Eerw. Paters, Eerw. Fraters ,Dames en Heren,

Het is mij een groot voorrecht en waar genoegen, heden bij de herdenking van de 50-jarige werkzaamheid van de Fraters van Tilburg hier op Curaçao, in naam van de vereniging van oud-leerlingen, de St. Thomaskring, U eerw. Fraters mijne hulde en dank te betuigen.

„De grootste dienst die wij aan een volk kunnen bewijzen is het een degelijke opvoeding te geven", zegt de Kath. paedagoog Mgr. Spalding in Things of the Minds.

Dat heeft het Kathol. Volk van Cur. begrepen, en daarom juicht het **heden** U toe, als zijn grootste weldoener.

VOL SPONTANE HARTELIJKHEID wuiven H. K. H. Prinses Juliana en Haar Verloofde naar het publiek.

Het Kapersnest.

door Joseph Conrad.
(Nadruk verboden).

62)

En zo hij besloot dat wij buiten waren, zou hij zich dan zelf niet weer buiten wagen om ons te zoeken en dan misschien ontdekt te worden en aldus voor ons verloren te zijn, terwijl wij hem zo nodig hadden? En nu kwam de twijfel. Als die man Castro was, waarom zou hij dan niet verder komen en onze naam roepen? Hij was scherpzinnig genoeg.

Wij gingen in een wijde bocht door de onderaardse duisternis. Wij zochten met spiedende blikken de schemerig verlichte rondte af om de opening. Wij zagen er de gedaante van een man. Een tijdje beschouwden we zijn gebogen rug en omlaaggezakt hoofd. We herkenden de ruige, grijze haren. Die man was Castro. Hij schommelde bedroefd heen en weer boven de as. — Castro treurde om ons... Wij werden geroerd door die stomme smart van zijn getrouwe ziel.

Hij schrok op, toen ik mijn hand op zijn schouder legde, en keek omhoog. Maar in plaats van tekenen van vreugde te geven, liet hij het hoofd weer dadelijk zakken.

„Speelde je het klaar te ontsnappen, Castro?" vroeg ik.

„Señor, zie. Hier ben ik. Ik, Castro."

Zonder ons aan te zien, trachtte hij haastig een sigaret te rollen. Over het algemeen ging hem dat heel handig af met zijn ene hand en zijn knie als steunvlak. Maar nu schenen al zijn leden te beven, hij verloor verscheidene snippers tabak en liet het maisblad vallen. — Over zijn schouder bukkend raapte Seraphina het op en rolde het vlug voor hem.

„Kijk 'ns aan, amigo!" zeide ze.

Als stom geslagen zat hij haar aan te zien, met wilde ogen. Hij sprong overeind.

„U— Señorita! Voor een ellendige, oude man! U breekt mijn hart."

Een gesnik onderdrukkend, liet hij het wit van zijn ogen blinken en met een gefluister vol woede hernam hij:

„Vermaledijd, vervloekt, ik heb u — verraden."

Dadelijk kwam het sussend van haar lippen: „Tomas, dat geloven we immers niet"; en ik dacht bij mezelf: „Hoe! waarom? Om welke redenen? Hoe verraden? Hoe zou het mogelijk zijn? En zo ja, waarom kwam hij dan terug? Maar, zoals de zaken stonden, zou hij nooit een Lugareno hebben durven naderen. Had hij het toch gedaan, dan hadden zij hem nooit meer losgelaten.

„Vertelde je, dat we hier waren?" vroeg ik, zo volkomen ongelovig, dat het mij in het geheel niet verwonderde hem te horen zweren, dat hij het nooit, nooit gedaan had — nooit zou doen. Nooit! Nooit... Waarom zou hij? Was hij ten prooi aan een vreemde begoocheling. Schuddend met het hoofd sloeg hij zich met z'n vuist op de borst, greep eensklaps in zijn haar en hij bleef zo volkomen bewegingsloos zitten. Minuten verliepen; de wanhopig makende stilte begon mij een gevoel van angst in te boezemen, — de angst voor iets onbegrijpelijks. — Mijn hoofd zoemde zo van mijn ingespannen denken, dat ik allerlei zacht, heel zacht gefluister en gemompel in de spelonk hoorde. En opeens een stem — een werkelijke stem — de zijne — losbrekend met vervaarlijke snelheid en vlotheid.

Inderdaad, hij was des morgens op stap gegaan om water te halen. Vroeg ontwaakt zag hij ons in slaap en voelde een groot medelijden voor de Señorita. Wat de caballero betreft, die had voor de señorita ieder ons van zijn kracht wel nodig. Hij zou ons laten slapen tot zijn tegenkomst van de bron; en daar er een lekkere koelte in de lucht was, had hij de fles genomen was blootshoofd vertrokken. De zon was juist opgekomen. Had het God maar behaagd hem die nooit te laten zien. Na zijn gezicht in het stromend water gestoken te hebben, was hij blijven knielen om de fles te reinigen en te vullen. De beek gutste krachtig voort en maakte een heftig bruisend geluid en nadat hij de stop weer had toegeschroefd, stond hij op het punt op te staan, toen hij, achteloos om zich heen kijkend, twee mannen zag, leunend op hun „escopetas", die hem in stilte gadesloegen. Ze stonden vlak tegenover hem; hij kende ze goed; de een heette El Rubio, de andere José! Ze zeiden niets — helemaal niets. Met plotselinge geweldige inspanning had hij zijn zelfbeheersing weten te bewaren, en onbekommerd doende, was hij, in plaats van te zijn opgerezen, gaan zitten, had zijn schoenen en kousen uitgetrokken, en was, van de nood een deugd makend, zijn voeten gaan wassen. Maar het was geweest of een blakend vuur in zijn borst gestookt werd en een tornado door zijn hoofd warrelde.

Hij wist toen niet, van waar die twee gekomen waren, met welk doel, of hoeveel ze wisten. — Het waren misschien enkel boodschappers van Rio Medio naar Havana. Ze werden meestal bij paren gestuurd. Als Manuel levend uit de zee ontsnapt was, wisten ze in Rio alles. Van de plaats waar hij zat, had hij het gezicht op de open zee achter de duinen, maar de rand van de hoogvlakte, gesneden door vele ravijnen (waarvan die, waaruit wij waren opgestegen de diepste was) verborg voor hem de inham en het bekken. Hij geloofde stellig, dat die mannen niet langs die weg gekomen waren. De bron moesten ze over de vlakte genaderd zijn. Maar er was meer dan één weg, waarlangs van beneden het hoogland te bereiken viel. De gedachten werwelden door zijn hoofd. Hij herinnerde zich, dat onze boot in de kleine baai ronddreef of daar gestrand was, en besloot in geval van nood te zeggen, dat wij tweeën dood waren, verdronken.

El Rubio was de eerste geweest, die op de grond zittend, buiten zijn bereik met zijn geweer over zijn knieeën hem met onbeschaamde toon precies de vraag stelde. Met zijn lang mes in zijn hand gereed, bleef de schele José intussen tegenover Castro staan. De twee knikten elkaar onder zijn verhaal veelbetekend toe en wisselden blikken van verstandhouding. Hij bemerkte dat ze meer dan half geneigd waren zijn geschiedenis te geloven. Ze waren zelf bijna verdronken bij de achtervolging van de Engelse ketter. Toen hij uit hun opmerkingen begreep, dat hun schip in de baai lag, was hij begonnen zijn schoenen weer aan te trekken, ofschoon de hoop, dwars door het ravijn een plotselinge wedloop te kunnen beginnen hem begaf.

(wordt vervolgd)

(Verschenen in boekvorm bij de N.V. Het Nederlandse Boekhuis te Tilburg en verkrijgbaar in iedere boekhandel).

De hond in de stal blaft om zijn vlooien, de hond op de jacht voelt ze niet.

De wereld is als een mooi grastapijt. O. L. Heer kijkt er van boven op, maar wij mensen kijken altijd er onder naar de aanhechtsels.

Wie begrijpt het offer van de kloosterling die uit liefde tot Christus aan al het stoffelijke verzaakt, om met Christus verenigd te willen zijn en door Hem met alle schepselen? Uit liefde tot Christus willen zij één zijn met de lijdende en armen om voor hen te wezen een barmhartige broeder, een liefdevolle vader. Uit die liefde putten zij hun krachten om ondanks, miskenning, tegenwerking, leugen en laster, met toewijding hun taak te vervullen.

Gedreven door die liefde verlaten ze hun land om te gaan naar onbekende streken, waar ze dikwijls vallen als slachtoffers van een moordend klimaat. Als de wereld alle mogelijke helden vereert, nationale en sporthelden, dan mogen we met alle recht een eresaluut brengen aan deze helden van liefde, die werkend en biddend in stilte hun arbeid verrichten in scholen en opvoedingsgestichten. Waar ze in eindeloos geduld en met grote offers, het zaad van de godsdienst strooit in de harten der kleinen. Waar ze niet alleen de nodige en nuttige kennis voor het leven aan de kinderen bijbrengen, maar ook wat hoger is, de karakters vormen door plichtsbetrachting en godsdienstzin.

Zoals ik boven zei, een grote dienst hebt gij uit volk bewezen. En met voldoening moogt gij terug zien op Uw werk gedurende 50 jaren. In alle betrekkingen en bedrijven hebt gij oudleerlingen die Uwe scholen er aandoen. En alsof dit niet genoeg was, hebt ge acht jaar geleden een vereniging opgericht, de St. Thomaskring, voor de leerlingen die de school verlaten hebben. Het doel dezer vereniging is te werken aan de godsdienstige en wetenschappelijke ontwikkeling van de jongens. Gij wilt hen dus steunen in hun strijd en de principepen van de godsdienst dieper en hechter in hen prenten, opdat zij ook op hun beurt leiders mogen zijn van anderen in hun verschillende maatschappelijke betrekkingen.

Een ander woord van de reeds genoemde mgr. Spalding is:

Noch politiek noch financiën noch handel en nijverheid, maar opvoeding in de ruime en diepe zin van het woord is de eerste en de opperste bekommernis van een vrij volk. De beste vaderlanders zijn noch de partijleiders, noch de grootmeesters der vrijheid noch de uitvinders, maar wel de leraars, de mannen en vrouwen, die leven en werken om zichzelf en al degenen, die onder hun invloed komen tot dieper wijsheid, heiligheid en geluk. Dit is het edelste werk. Dat is eerwaardigheid en zegening.

Nooit kunnen wij u daarom genoeg dankbaar zijn voor Uwe gastvrijheid 8 jaren lang. Voor het brood der wetenschap, dat gij voor ons gebroken hebt.

Steeds zullen wij dat blijven gedenken, ook de stille arbeid, van bidden, waken en nederige werken door Fraters verricht die aan de wereld onbekend zijn en onbekend wensen te blijven.

Met het gehele Kath. Volk danken wij u, die dagelijks gezwoegd en gewerkt hebben aan de verbetering van onze maatschappij, en met het gehele volk bidden wij, dat God U sterke en zijn onmisbare zegen schenkt, opdat uw werk moge bloeien tot zijn eer, tot glorie van uw congregatie en tot heil van ons volk.

Vervolgens spraken nog de heer Vlieg, een oud leerling en de heer Renee Romer, de laatste leerling van het vroegere internaat, welke twee laatste in het Spaans spraken.

Deze redevoeringen zullen in La Cruz worden opgenomen.

Het mannenkoor van de Kathedrale Kerk, waarvan de permanente leider Frater Candidus is, stond nu opgesteld voor het zingen van een cantate. De leiding hiervan was in handen van de Heer Mendez, de kundige begeleiding bij de pianist Jac Palm.

Het slotwoord sprak Frater Radulphus.

Rede Fr. Radulphus.

Hoogw. Excellentie,
Excellentie, Heer Gouverneur,
Hoogeerw. P. Vicarius,
Z. Eerw Paters, Eerw. Fraters,
Heer Voorzitter en Leden van het huldigingscomité,
Dames en Heren,

Op mij rust de aangename taak bij het sluiten van deze plechtigheid het woord te nemen om dank te brengen aan allen die op enigerlei wijze hebben deelgenomen aan de huldiging der Fraters van Tilburg bij hun 50-jarige werkzaamheid in dit gebiedsdeel.

Op de eerste plaats gaat mijn dank uit aan de Allerhoogste God, de Gever van alle goede gaven, Die onze diensten heeft willen aanvaarden om mede te werken aan de vestiging en uitbreiding van het Rijk van Christus Koning op deze Antillen.

Hij heeft onze arbeid zichtbaar gezegend. Het zaadje dat 50 jaar geleden op deze plaats werd uitgezaaid, is ontkiemd en opgeschoten tot een wijdvertakte boom in welks koelte ontelbaren rust en verkwikking vinden.

Hij heeft onze Congregatie Zijn zegen niet onthouden. Gedurende deze 50 jaren zagen wij het aantal stichtingen in Nederland en Belgie, in Oost en West verviervoudigen, het aantal leden verviervoudigen, terwijl bij die uitbreiding, verdieping van de Apostolische geest van het corps, gelijke tred hield. Aan God zij lof; aan Hem alleen eer en glorie.

Na God gaat onze dank uit naar onze Hoogvereerde Apostolisch Vicaris, Zijn Hoogw. Excellentie, Mgr. P. I. Verriet. Monseigneur, toen U ongeveer een jaar geleden aan de voeten van Z. H. Paus Pius XI laagt neergeknield, hebt Gij aan uw fraters gedacht en Z. H. speciaal voor deze gelegenheid zijn Apostolische Zegen gevraagd en die zegen voor ons meegebracht. Monseigneur, daar zijn wij U dankbaar voor. Geen passender geschenk had U Ex. voor ons kunnen meebrengen.

Moge die Zegen van de H. Vader over ons zijn volle uitwerking hebben; moge die zegen ons sterken in de arbeid die we hier in de dienst van Koning Christus, wiens plaatsvervanger Hij is, verrichten.

Monseigneur, uw tegenwoordigheid alhier en uw hartelijk medeleven met onze jubel wordt eveneens op hoge prijs gesteld en ook daar zijn wij U oprecht dankbaar voor en niet het minst voor de woorden van waardering die U Exc. bij deze gelegenheid tot ons gericht hebt.

Ik meen de tolk te zijn van ons hoofdbestuur als ik Uwe Hoogw. Excellentie ook namens hen dank breng voor uw deelnemen in onze feestvreugde en voor bij deze zowel als bij zoveel vorige gelegenheden betoonde vaderlijke genegenheid en oprechte waardering.

Als goede burgers die aan God geven wat aan God toekomt, geven wij ook de Keizer wat de Keizer toekomt; met andere woorden: zijn wij God en ons kerkelijk bestuur dankbaar naar aanleiding van dit jubileum, niet minder dank zijn wij schuldig aan ons burgerlijk Bestuur alhier vertegenwoordigd door Zijne Excellentie de waarnemende Gouverneur Jas.

Excellentie, wij stellen uw tegenwoordigheid alhier op zeer hoge prijs. Tot de opeenvolgende landvoogden die in de 50 jaar van onze werkzaamheid alhier dit gebiedsdeel bestuurden, stonden wij steeds in de beste verstandhouding.

Zij wisten van hun kant onze arbeid te waarderen, waarvan zij menigmaal blijk gaven, bij de feestvreugde en bij rouw; verschillende onzer mochten door hun bemiddeling en op hun voordracht een koninklijke onderscheiding ontvangen, zoals ook heden weer het geval was, toen spreker dezes uit de handen van Uwe Exc. het Officiers-Kruis in de Orde van Oranje Nassau mocht ontvangen als blijk van waardering van de arbeid der fraters. Verre van mij hierbij in de verste verte te denken aan persoonlijke verdiensten.

't Succes dat wij met Gods hulp mochten bereiken, is niet het succes van de eenling maar van het corps. En het is om de verdiensten van het corps te belonen dat deze koninklijke onderscheiding werd toegekend, en het is dan ook namens dat corps, dat ik Uwe Excellentie dank breng voor deze mooie onderscheiding en de waarderende woorden bij de uitreiking daarvan gesproken.

Ook de Heer Cohen Henriquez bedank ik hartelijk voor zijn woorden. Reeds meerdere malen hebt gij in particuliere gesprekken tegenover mij uw waardering geuit voor het werk der Fraters. Ik dank u dat gij hier op deze plaats nog weer eens bijzonder aan deze waardering uiting heb willen geven.

En nu Heer Voorzitter en Heren Leden van het huldigingscomité; mannen en jongelingen, oud-leerlingen en verknochte vrienden der fraters alhier tegenwoordig, hoe zal ik U danken voor wat Gij in deze dagen hebt uitgedacht en tot stand gebracht om uw oud-leermeesters te huldigen.

Het rijke en gevarieerde program, het kostbare feestgeschenk dat Gij hebt aangeboden, ze spreken ons van dankbare harten, die weten te waarderen wat de Fraters voor U als onderwijzers en opvoeders gedaan hebben. Die dankbaarheid van uwe kant doet ons goed.

Hedenavond zijt Gij hier gekomen om aan die dankbaarheid lucht te geven voor hetgeen de fraters aan U en uw kinderen in hun schooljaren gedaan hebben. In proza en poëzie, in woord en toonkunst hebt gij door bemiddeling van bekwame sprekers uiting gegeven aan de gevoelens van dankbaarheid die de R.K. bevolking van Curaçao bezielt jegens de mannen, die hier op deze plaats in de afgelopen 50 jaar zijn aangekomen om ten koste van hun onnoemelijke offers, vaak ten koste van hun gezondheid, ja van hun jong en kostbaar leven zich te komen wijden aan uw heil, uw stoffelijk en vooral uw geestelijk heil.

Mijne Heren, uw dankbaarheid pleit voor U; Zij is voor ons het tastbaar bewijs, dat de arbeid uwer meesters niet te vergeefs in U geweest is; en dat is voor ons de grootste voldoening.

Mijn Heren, ik eindig met de wens, dat de herinnering aan deze dagen blijvend zij, zowel bij ons als bij U. Het schone geschenk, dat U de fraters hebt aangeboden en waarvoor zij meermalen per dag neergeknield liggen, zal die herinnering bij ons levendig houden.

Daar voor dat altaar neergeknield zullen zij de kracht zoeken om met onverdroten moed hun werk voort te zetten tot heil van hun zelf, tot heil en zegen van de Curaçaose jeugd in lengte van dagen. — Ik heb gezegd!

Hierna richtte spreker nog enige waarderende woorden in het Spaans tot de Heren Vlieg en Römer, die het woord gevoerd hadden in het Spaans namens de oud-leerlingen van het Spaanse Internaat alsmede tot de Heer Koetsveld, die gesproken had namens de St. Thomaskring.

De Pontificale Hoogmis.

Zondagmorgen had in de Kathedraal de plechtige Pontificale Hoogmis plaats, waarin de Apostolisch Vicaris van Curaçao, Zijn Hoogw. Excellentie, Mgr. P. I. Verriet, dank bracht aan God voor de vele weldaden van de Fraters ontvangen.

Maar Monseigneur bracht ook deze dank aan de Fraters, die zoals Z. H. Exc. Mgr. Verriet zei, „in nomine Domine" hun vaderland verlieten om zich in de Verre West te geven aan de vorming van degelijke Katholieke mannen.

„In nomine Domine" vingen zij hier het werk aan, „in de naam des Heren", vieren zij thans hun vijftig jaren verblijf op Curaçao. Monseigneur bracht verder dank en hulde aan de fraters voor hetgeen zij hier, ondanks tegenwerking en tegenspoed tot stand gebracht hebben en besloot met de wens, dat de fraters met Gods rijkste zegen nog vele jaren hun werk in Curaçao zullen mogen voortzetten tot heil van de bevolking en tot meerdere Glorie Gods.

De plechtige pontificale H. Mis werd opgedragen met assistentie van de Hoog Eerw. Pater Vicarius en de Pastoors van de stad. Op verdienstelijke wijze voerde het koor een feestelijke meerstemmige mis uit.

Met Zijne Excellentie Gouverneur Wouters en familie waren talrijke vrienden van de fraters, ook zeer vele niet-katholieken bij deze plechtigheid aanwezig, zodat de kerk tot in de uiterste hoeken was gevuld. De R.K. Padvinders vormden de erewacht.

Onthulling gedenksteen.

Zondagmiddag vier uur had de onthulling van de gedenksteen plaats, welke is aangebracht naast de hoofdingang van het St. Thomascollege.

Zijne Excellentie de Gouverneur was met echtgenote en dochter aanwezig; verder Mgr. Verriet, het voltallig Feestcomité en verdere genodigden, terwijl vóór het College weer flink wat mensen aanwezig waren om getuige te zijn zijn van deze plechtigheid.

De Voorzitter van het Feestcomité opende deze korte plechtigheid met te zeggen, dat men met het aanbrengen van deze gedenksteen op ondubbelzinnige wijze en tegenover een ieder wilde getuigen van de arbeid van de Fraters en tegelijkertijd van de erkentelijkheid van leerlingen, oud-leerlingen, ouders en belangstellenden. Waarna hij de Gouverneur uitnodigde over te willen gaan tot de onthulling.

Deze verklaarde met genoegen aan deze uitnodiging te willen voldoen. Tot zijn grote spijt was de Gouverneur verhinderd geweest door samenloop van omstandigheden het feest der Fraters geheel mede te maken. Het deed hem daarom goed op deze laatste dag tenminste nog officieel aan de feestelijkheden deel te kunnen nemen.

Een tweede reden waarom de Gouverneur met genoegen aan de uitnodiging had gevolg gegeven, was gelegen in het feit, dat hij in deze uitnodiging een erkenning zag van het burgerlijk Bestuur; een Bestuur, dat steeds met de grootste belangstelling het beschavingswerk der Fraters hier in de West gevolgd en gesteund had. Over dit werk hier nog verder uit te weiden, dit zou hoogstens een zwakke herhaling kunnen worden van de prachtige rede van Mgr. Verriet deze morgen in de Kathedrale Kerk uitgesproken.

Spreker hoopte, dat, mocht in de toekomst dit St. Thomascollege te klein of niet meer bruikbaar blijken, men de te onthullen steen naar een nieuw en nog groter gebouw zal worden overgebracht, opdat hij in lengte van dagen zal blijven getuigen van de dankbaarheid der Curaçaose bevolking.

Met de bede, dat Gods onmisbare zegen in de toekomst even zichtbaar zal blijven rusten op het werk der Fraters als dit in het verleden geschiedde, sloot Zijne Excellentie zijn hartelijke toespraak.

Daarna verwijderde hij het doek dat de steen bedekte, waarna de talrijke aanwezigen het volgende konden lezen:

1886 — 13 November — 1936.

Ter dankbare herinnering aan de komst van de Eerw. Fraters van O. L. Vrouw, Moeder van Barmhartigheid, op Curaçao; aan den zegenrijken arbeid door hen gedurende vijftig jaren alhier verricht. Tevens als blijk van eerbiedige hulde aan de nagedachtenis van den Hoogeerw. Heer Mgr. F. E. C. Kieckens, aan wiens onvermoeide streven Curaçao dit voorrecht te danken heeft.

Deze woorden in mooi zwart marmer gedreven (door de Firma Petit te Tilburg) zullen ten eeuwige dage getuigen van de dankbaarheid die in ons volk leeft en zal blijven leven.

Vervolgens nam Frater Radulphus 't woord, die in het kort nog eens herhaalde wat reeds Vrijdagavond door hem gezeg werd, dat n.l. zijn bevordering tot Officier in de Orde van Oranje Nassau door hem niet werd opgenomen als 'n erkenning van persoonlijke verdiensten, maar door hem aangenomen is als een onderscheiding voor het gehele Fraterscorps. Dankbaar herdacht deze spreker nog de hartelijke verstandhouding van het Bestuur met de Fraters en hij drukte de hoop uit dat het vertrouwen dat steeds in de Fraters gesteld is ook in de toekomst niet te leur gesteld mag worden.

Na afloop verenigde allen zich opnieuw in de feestelijk versierde spreekkamers van het St. Thomascollege, waar nog een prettig half-uurtje werd doorgebracht. Het muziekcorps van Scherpenheuvel zorgde ondertussen voor enkele pittige marchen.

De St. Thomaskring sluit de feestelijkheden.

Als een waardig slot van de op haar initiatief aangevangen feestelijkheden, verzorgde de St. Thomaskring voor de genodigde leden van de kring zelf en van het Feestcomité een mooie toneel- en muziekavond.

De Gouverneur met echtgenote, alsmede Mgr. Verriet wilden ook deze gelegenheid niet voorbij laten gaan om van hun belangstelling blijk te geven.

De avond werd ingeleid door de Zeereerw. Pater Cl. v.d. Looy, de Voorzitter van de St. Thomaskring, die op enthousiaste wijze opnieuw hulde bracht aan de Fraters, nu speciaal voor de wijze waarop zij hun medewerking verleenden bij het tot stand komen en in leven houden van deze kring van jonge mannen.

Zonder Fraters zou deze zo bij uitstek sociale kring reeds lang ten dode gedoemd zijn.

Spreker bracht tevens in herinnering een mogelijk vergeten onderdeel van de werkzaamheden der Fraters, n.l. de Padvinderij, waarvoor zij zware offers gebracht hebben en nog brengen.

Met weemoed gedacht hij de stoere werker, Frater Anthimus, z.g., de aan dit werk, menselijker wijze gesproken, te vroeg ontvallen leider.

Daarna konden de talrijke aanwezigen gaan genieten van het werkelijk prachtige spel dat hen geboden werd in „Vlammende Vleugels", een toneelwerk, dat met beide voeten in de huidige tijd staat. Het spel verplaatste ons naar 'n vlieghaven, waar in 't vliegerskwartier de menselijke hartstochten losbreken als het er over gaat wie in een race het commando op zich zal mogen nemen. Door zeer minderwaardige, zonet misdadige praktijken, ziet de hoofdpersoon van dit stuk, op werkelijk sublieme wijze uitgebeeld door de Secretaris van de Feestcommissie, de heer CH. DEBROT, zich deze eer ontgaan. Doch wanneer blijkt dat vliegtuig en bemanning in nood verkeren, gaat diezelfde verguisde man, die zeer goed wist hoe hem deze kans ontgaan was, er na een zeer begrijpelijke aarzeling met een sportvliegtuig er op uit om zijn gewezen „vrienden" te redden. Dit blijkt niet anders mogelijk dan door z'n eigen vliegtuig in brand te steken, waardoor de anderen op de plaats van 't onheil opmerkzaam gemaakt worden.

De regisseur, J. GEELEN, heeft werkelijk eer van z'n werk gehad. Bovendien verzorgde hijzelf de zeer sympathieke, maar niet minder moeilijke rol van ouwe Bart; 'n typering die er zijn mocht. Ook de andere rollen waren zeer goed bezet. Vooral Silvio Newton had als enig jeugdig medespeler natuurlijk onmiddellijk de sympathie der toeschouwers en ook René de Rooy, die als Salleveldt niet op z'n mondje gevallen was, werd om z'n kernachtige gezegden meermalen toegejuicht. Verder was er nog A. Donker Jr., die de niet zo aangename rol van de zwakkeling Henk Boshart te vertolken had, iets wat hem best afging; Philips Tecla tekende ons in de werktuigkundige op uitstekende wijze de man, die voor niets terugschrikt, wanneer het geldt z'n eigen duistere plannen uitgevoerd te krijgen. J. v. Koetsveld was als Directeur ook uitstekend op dreef; vooral in het derde bedrijf wist hij door z'n gejaagd spel zeer goed 'n gevoel van spanning op te roepen. Ook van de andere rollen, die niet zozeer op de voorgrond traden als: de broer van Bas (G. Wagner), de broer van Boshart (A. Booi) de tweede piloot (H. de Jongh) en de ingenieur (A. da Silva) werden uitstekend verzorgd.

Alles samen 'n keurige uitvoering waarbij de spelers uit 't stuk te halen wisten, wat er inzat.

Het publiek leefde dan ook zeer hartelijk mee, zodat er herhaaldelijk gewacht moest worden omdat de mensen weer eens wilden laten horen, dat ze 't volmaakt met de vorige spreker eens waren. 't Moet voor de spelers werkelijk 'n groot genoegen geweest zijn te weten, dat zij met hun spel zo direct tot 't menselijke hart wisten te spreken.

Na afloop dankte Frater Radulphus op de hem eigen hartelijke wijze zowel de spreker van de avond als de toneelspelers en het strijkje, dat onder leiding van Prof. Palm de pauzen tussen de verschillende bedrijven op waarlijk kunstzinnige wijze wist te vullen.

Frater Radulphus vond deze uitvoering, die voor amateurs op waarlijk hoge trap stond, een van de mooiste feestgeschenken, daar hier immers overduidelijk gebleken was dat het werk der Fraters op onderwijsgebied niet onopgemerkt aan de jongelui voorbij gaat, getuige de keurige uitspraak van het Nederlands.

Voldaan keerde ieder huiswaarts in de stille hoop binnen niet al te lange tijd de St. Thomaskring weer op de planken te zien. Wij zijn er bij voorbaat van overtuigd dat dit ons opnieuw een zeer genoegelijke avond zal verschaffen.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

Elf dagen geleden trokken de Nationalistische troepen van Generaal Franco de voorsteden van Madrid binnen en eerst Zondag l.l. zijn ze de Mazanares overgetrokken, waardoor ze binnen Madrid zijn, maar daarmee de stad nog niet veroverd hebben.

Hoeveel offers deze strijd heeft gekost wordt niet gezegd. Maar wel spreekt een bericht van 150 doden, gevallen bij de 2 luchtraids welke Zondag gehouden werden. En de slachtoffers die vallen in de strijd om de binnenstad, welke nog steeds voortduurt. De strijd woedt vooral in de omgeving van de Universiteit en het W. en Z. W. waar door de Roden hele huizenblokken zijn opgeblazen.

Largo Caballero die dezer dagen weer in Madrid is teruggekeerd, heeft in een interview verklaard, dat Madrid niet vallen zal. We geloven dat deze uitlating een utopie is, maar in alle geval spreekt eruit, dat men bereid is de stad tot het uiterste te verdedigen. En de communisten bezitten daartoe de mogelijkheid door de krachtige hulp, welke de Russische Bolsjewisten blijven zenden ondanks de non-interventie commissie te Londen, welker resultaten in totaal nog nihil zijn.

Alle moraal is uit de politiek verdwenen en verdragen en overeenkomsten zijn in werkelijkheid niets meer als vodjes papier.

Het is dezer dagen ook nog weer gebleken in Duitsland, waar het Hitlerbewind een streep heeft gezet door een der punten van het Versaillevredesverdrag, n.l. dat wat de internationalisering van de Duitse Rivieren bepaalde.

Met deze daad is er van het Versailleverdrag niets meer over als de bepalingen van afstand van land en koloniën, waaraan Duitsland niet zal kunnen tornen zonder een directe oorlog te ontketenen.

Deze nieuwe contractbreuk is in de verschillende landen lakoniek ontvangen omdat Duitsland zelf beweerd heeft dat deze daad niet van economische betekenis is, maar van politische. In werkelijkheid zullen er aan de mogendheden geen moeilijkheden in de weg gelegd worden betreffende deze rivieren; maar Duitsland wil alleen zijn souvereiniteit bezitten over het eigen gebied.

Alleen Frankrijk op wie alle daden van Duitsland werken als de rode lap op een stier, heeft getracht de verschillende belanghebbende mogendheden te bewegen tot het indienen van een protest; wat dan een formaliteit zal worden, waardoor de zaak niet in het minst veranderd.

Frankrijk heeft dezer dagen nog weer voor een andere moeilijkheid gestaan. De nieuwe Franse gezant in Rome moest zoals dat gewoonte is, zijn geloofsbrieven indienen bij de Italiaanse regering en van zelf ontstond daarbij de moeilijkheid hoe de souverein van Italie zou worden betiteld. Frankrijk wilde niet de annexatie van Abessynie erkennen en Italie wilde zonder deze erkenning de gezant niet accepteren.

Terwille van Frankrijk nu werd Abessynië weggelaten en terwille van Italie werd de koning met de titel van Keizer gehonoreerd en daarmee waren beiden tevreden.

Men ziet dat met alle lelijke dingen in de politiek toch ook de humor er nog wel eens een plaatsje vinden kan.

Onder de jeugd, aldus Von Schirag verder, leeft de erfenis van hen die in de grote Oorlog zijn gevallen. Daar leeft ook de eerbied voor de grote helden der Duitse geschiedenis, en vooral voor hen die eens, als eenzame apostelen, vielen voor de standaard van Adolf Hitler, in de tijd van strijd voor de nationaal-socialistische beweging. Dat is het nieuwe geloof van de Duitse jeugd. Er kan geen broederschap bestaan zonder religieus besef, maar er kan zeer goed een religieus besef bestaan zonder confessioneel geloof. Dit religieus besef heeft ons in staat gesteld te triomferen tegenover een grotere macht, die vijandig tegenover ons stond.

Nog nooit heeft Baldur von Schirach zo duidelijk de nieuwe semi-mystieke nationalistische religie geformuleerd, welke uit de nazi-revolutie begint te groeien. De bittere aanvallen op de andere confessies, in het bijzonder de katholieke, tonen aan hoe de zaken thans staan. Het compromis met de katholieken, waarover zoveel werd gesproken, en dat gebaseerd zou worden op de gemeenschappelijke anti-communistische basis, is, zoals men trouwens al kon verwachten, op niets uitgelopen. De kerkvervolging in Duitsland is feller dan ooit te voren.

BUITENLAND.

De toestand van de Paus.

Door de Romeinse bladen (niet het Vaticaanse blad) worden berichten omtrent een zorgbarende ziekte van de Paus tegengesproken.

Volgens deze bladen is de Paus van zijn ongesteldheid genezen, doch moet hij zich in acht nemen, mede in verband met zijn hoge leeftijd.

HEILIGSCHENNENDE TAAL VAN EEN BALDUR VON SCHIRAC.

Nationale eenheid boven het christendom.

Op de 2de Zondag van October heeft de nationale Jeugdleider Baldur von Schirag een rede gehouden welke wel heel duidelijk er op wijst, evenals trouwens de strijd in Beieren tegen het Kath. onderwijs, dat na het jongste congres te Neurenberg de radicale stroming de overhand heeft gekregen.

Met volle zeilen wordt thans in Duitsland de anti-godsdienstige koers ingezet.

Volgens de Duitse kranten-verslagen zeide deze heidense Jeugdleider, dat hij niet meer wilde spreken van een positief christendom dat door het nationaal socialisme werd erkend, maar slechts van een „religieus besef". De term positief christendom was slechts in het program van de N. S. D. A. P. opgenomen om het publiek toen niet af te schrikken. Thans is het echter de tijd, deze uitdrukking te wijzigen door „positief religieus besef".

Ook omdat gebleken was, dat het vasthouden aan de christelijke dogma's de eenheid der natie in de weg staat.

Men zou hem wellicht hier en daar verwijten dat hij de tienduizenden jongens hier had bijeen geroepen op een uur, waardoor het kerkbezoek voor hun onmogelijk was en er zullen er wellicht zijn die dit noemen een ontheiliging van de Zondag. Maar hij achtte het beter voor de kerk dat de jeugd op deze dag bijeenkwam om zich aaneen te sluiten tegen de machten die de natie wilden demoraliseren, dan dat zij zich zou bepalen tot een oppervlakkige eredienst. Hoe scherp men hem, Baldur von Schirag ook critiseren zou, hij zou blijven voorgaan met zijn strijd tegen religieuze verdeeldheid, omdat deze tegen het belang van de Duitse Staat ingaat.

De Duitse jeugd, die de rode en katholieke organisaties verlaten heeft, weet thans niet eens meer wat zij vroeger waren en wilden, want in hun hart zijn zij thans overtuigd, en zij zijn in waarheid een bond geworden, een bond welke niet verbonden is aan een klasse, noch aan een geloof, vooral aan een kerk, maar alleen aan Hitler en God.

Zij, die van mening waren dat het de bedoeling van Von Schirag was de jeugd te vervreemden van de godsdienst, moesten zich eens onder de jeugd mengen. Zij zouden daar, aldus spr. „meer religie vinden dan in menige andere organisatie, al is het dan geen religie, welke met vrome ogen tot God bidt.

NEDERLAND

INDIE EN DE N.S.B.

Bluf of werkelijkheid.

De N. S. B.-propagandist Ds. van Duyl heeft een tournée door Indië gemaakt, waarvan hij enkele weken geleden is teruggekeerd.

DE WERELD IN VOGELVLUCHT.

Overgenomen uit „Boletin Comercial" en „Beurs- & Nieuwsberichten".

UIT NEDERLAND.

Het Gemeentelijk Statistiek Bureau te Amsterdam maakte bekend, dat het index-cijfer van de kosten van levensonderhoud van een arbeidersgezin sedert September met 1.1% gestegen is.

Dr. Colijn antwoordde op de algemene beschouwingen van de Kamer. Inzake de nationale defensie is de Premier van mening, dat men niet vlak voor de aanstaande verkiezingen het volk moet overvallen met voorstellen om het aantal dienstplichtigen op te voeren met 10.000 à 15.000 man. Evenmin met een wet om de verplichte eerste oefeningstijd te verlengen tot een jaar. Het is goed dat het volk de tijd gelaten wordt om over het een en ander na te denken. De regering meent, dat inzake de gezagshandhaving voldoende is verricht.

Betreffende de monetaire maatregelen wijst Colijn er op, dat de Gulden thans minder aan schommelingen onderhevig is dan onder de gouden standaard. Het stabilisatiefonds zal niet gebruikt worden om de Gulden boven zijn natuurlijke waarde te handhaven.

Over de politieke vooruitzichten zegt de minister, dat een zuiver parlementair kabinet in de klassieke zins des woords, niet wel mogelijk is. Het Christendom is enige houvast tegen de verwoestende krachten van deze tijd en de enige waarborg voor het voortbestaan van een gezonde democratie.

Minister Oud deelt mede, dat de catastrophe daling der middelen geeindigd is. De minister waarschuwt echter tegen een ongemotiveerd optimisme. Men moet niet denken, dat wij er reeds zijn en dat al de bezuinigingen ongedaan gemaakt kunnen worden.

Het aanstaande vorstelijk huwelijk zal als een nationale feestdag beschouwd worden. Aan alle leerlingen en leerkrachten van het middelbaar en lager onderwijs zal als herinnering aan deze dag een rijmprent worden aangeboden. De Firma Kuhne en Zn.te den Haag heeft opgedracht gekregen het bruiloftstoilet van H. K. H. Prinses Juliana te vervaardigen, alsmede de toiletten van de 12 bruidsmeisjes.

Naar verluidt is een departementale commissie ingesteld welke tot taak heeft het vraagstuk van de invoering van een eventuële vrijgezellenbelasting in Holland te bestuderen.

De vliegconstructeur Anthony Fokker is uit Amerika naar Nederland vertrokken.

De Surinaamse begroting over 1937 gaf de volgende cijfers: De uitgaven zijn geschat op ƒ 6.306.156.—, de inkomsten op ƒ 3.652.203. terwijl de Rijksbijdrage zal zijn ƒ 266.411.—. De toelichting is in meer optimistische bewoordingen gesteld, dan in lange tijd het geval geweest is. De bauxiet en goudproductie heeft een vrij gunstig verloop. De citruscultuur wettigt hoopvoller verwachtingen, evenals de bacovencultuur.

Het Rotterdamse beursbureau heeft het embargo opgeheven van Rotterdamse obligaties.

Van uit Parijs arriveerde Prins Bernard dezer dagen te Berlijn, waar hij door Hitler werd ontvangen. Het onderhoud droeg een particulier karakter. Staatssecretaris Meinssner was er bij aanwezig.

In het gebouw der Nederlandse legatie werd de lunch gebruikt. Per K.L.M. keerde de Prins weer naar Nederland terug.

Er gaan geruchten, dat het vorstelijk paar een gedeelte van hun huwelijksreis in Schotland zullen doorbrengen.

Te Den Haag overleed op 60-jarige leeftijd de oud-gouverneur van Suriname, de Heer G. J. Staal.

Te Haarlem werd onder grote belangstelling van burgerlijke en militaire zijden de eerste Nederlandse luchtbeschermingsschool geopend.

Het Algemeen handelsblad verneemt dat de Indische zwembond de Nederlandse zwemsters Willy den Ouden, Rie Mastenbroek, NidaSenff en Jopie Waalberg uitgenodigd heeft om onder leiding van Mevrouw De Dood-Koenen in Maart 1937 een reis naar Oost Indie te maken en aan zwemwedstrijd in verschillende plaatsen in Indie deel te nemen. Het is thans nog niet bekend welke beslissing de zwemsters genomen hebben.

De wedstrijd tussen het Nederlandse bonds-elftal en een Rotterdams elftal eindigde met een 4—1 overwinning voor het bondselftal.

De stand bij het begin van de rust was was 2—1 in het voordeel van de bondsploeg.

Algemeen wordt deze overwinning echter als geflatteerd aangenomen, daar de Rotterdammers krachtige weerstand boden en hun aanvallen feitelijk gevaarlijker waren dan van hun tegenstanders. In het bondselftal had Halle wederom enige weifelingen, waardoor vooral na de Noorwegen wedstrijd vastgesteld moet worden dat hij nog steeds niet op de oude hoogte is gekomen. Pelikaan en Wilders in de middellinie waren uitstekend. De laatste staat zeker boven Anderiessen, zoals deze in de laatste wedstrijd speelde. De Bock bevestigde de eerste goede indruk en Smit was wederom matig.

Bij de Rotterdammers waren Van Heel, Bas, Paauwe en de linksbuiten Linssen uitstekend. De rest was goed en had beter verdiend dan een vier-één nederlaag.

Competitie voetbalwedstrijden KFC — Sparta 2—2, DWS — Hermes DVS 1—0. Tubantia — Heracles 0—1, Eindhoven — Roermond 2—3, HSC — Leeuwarden 1—1, Friesland — Sneek 1—3.

Hij sprak er over in Amsterdam. Hij zeide daar o.m. het volgende:

„Het leger in Nederlands-Indië is in zijn leiding in grote meerderheid aan de kant van de N.S.B. Menigmaal heeft spreker, tijdens het zingen van het Wilhelmus, militairen, onder wie o.a. een overste, de rechterarm zien strekken, op de gebruikelijke fascistische wijze.

Ds. van Duyl critiseerde vervolgens de toestand der defensie-middelen, die er z.i. nog altijd treurig voorstaan. Het lijkt, volgens hem, of Nederland Indië losgelaten heeft.

Wat de situatie der nationaal socialistische beweging in Ned.-Indië betreft, spreker meende te kunnen verklaren, dat Sumatra voor zeventig procent en Java voor ongeveer de helft, aan de zijde der N.S.B. staat.'"

Aldus de heer v. Duyl.

Hier zal wel heel wat bluf bij zijn, zoals we van die zijde gewoon zijn.

Maar wat meegedeeld werd over de officieren in het Ned.-Indische leger, verdient toch wel een eens nadere contrôle.

Verdeling van het vicariaat in Ned. Nieuw-Guinea.

Het Provincialaat der Minderbroeders te Weert heeft een schrijven van de H. Congregatie De Propaganda Fide ontvangen, waarbij werd medegedeeld, dat de H. Congregatie welwillend beschikt had op het voorstel van Z. H. Exc. Mgr. Aerts, Apostolis Vicaris van Ned. Nieuw Guinea en in principe besloten heeft over te gaan tot verdeling van het uitgestrekte vicariaat, waarvan het noordelijk gedeelte zal worden toevertrouwd aan de Ned. Minderbroeders-provincie, terwijl het zuidelijk deel blijft toegewezen aan de missionarissen van het H. Hart (Tilburg).

Het nieuwe Missiegebied zal de gehele residentie van Ternate omvatten, n.l. de beide bestuursdistricten van Ternate en Manokwarie, met ongeveer 5000.000 inwoners, waaronder 2800 Katholieken. de Minderbroeders zullen de drie bestaande staties moeten bezetten en nieuwe staties stichten, om langzamerhand de oprichting van een zelfstandige Missie voor te bereiden.

BETEKENISVOLLE CIJFERS.

De „School met de Bijbel" gaf in het laatste nummer van 8 October cijfers, die duidelijk doen zien, dat de verwezenlijking van dit ideaal vordert.

In het kort komen de gegevens hierop neer:

Jaar	Prot. Chr.	R.K.	Tot. op Bijz. Sch.	Openb. Scholen
1919	153.310	188.008	341.318	562.824
1915	183.174	213.061	410.637	570.791
1920	202.408	244.522	461.370	570.324
1925	245.689	325.086	577.184	500.768
1930	301.391	416.363	737.411	480.907
1935	293.490.	447.282	758.603	390.691

Terwijl alzo in 1910 op de bijzondere school 341.318 kinderen en op de openbare 562.824 gingen is na vijf en twintig jaren de verhouding aldus gewijzigd, dat tegenover 390.691 kinderen welke de openbare school telt, staan 758.603 leerlingen die de bijzondere school bezoeken.

Het katholieke onderwijs, dat in 1910 374.000 leerlingen **minder** dan het openbaar onderwijs had, heeft thans 25 jaar later 57.000 leerlingen **meer** dan het openbaar onderwijs.

CURACAO.

De Zaak Jonkers.

Maandagmorgen is alhier voor de krijgsraad voorlezing gedaan van de uitspraak, van het Hoog Militair Gerechtshof in Nederland inzake de kwestie Jonkers. Het Hoog militair gerechtshof acht voortgezette verduistering bewezen en heeft Majoor Jonkers deswege veroordeeld tot een gevangenisstraf van drie maanden en ontslag uit de militaire dienst.

Het Rio Canario Proces.

Maandag is er een einde gekomen aan het zo interessante Rio Canario proces, waarover wij indertijd uitvoerige mededelingen hebben gepubliceerd. Men is er thans in geslaagd om alle 96 erfgenamen tevreden te stellen en de som van driehonderdduizend gulden, die inmiddels was gegroeid door rente op rente tot ƒ406.300 te verdelen.

Tot de grootste erfgenamen behoort de heer de Lannoy van de Botica de Lannoy en de heer Tremers, die, door zijn huwelijk met Mej. Snitzer, welke een directe afstammeling van de in het begin van de vorige eeuw gestorven erflater is, thans plotseling een betrekkelijk rijk man is geworden. Aldus B.- en N.-ber.

Het bezoek van Gouv. Wouters op Aruba.

Toen de vorige week Maandag H. Ms. Johan Maurits van Nassau voor Aruba's haven kwam, werd het illustre gezelschap daar ontvangen door de Kinderen van de Fraters- en Zustersscholen en de Julianaschool en een grote menigte mensen.

Gedurende het ontschepen lieten de kanonnen van de Johan Maurits de saluutschoten horen en hierna zette het Wilhelmus in. Talrijke bloemstukken werden aan de dames Wouters aangeboden, waarna het gezelschap zich begaf naar het huis van de gezaghebber, waar de familie gedurende hun verblijf op Aruba logeerde.

Van de audiëntie en de receptie werd een zeer druk gebruik gemaakt. Op Woensdag werd een bezoek gebracht aan de verschillende scholen en het San Pedrohospitaal.

Des avonds om zes uur vertrok de ouverneur met familie naar Bonaire.

R.K. Zeemanshuis te S. Nicolas.

Het ruime nieuwe R. K. Zeemanhuis te San Nicolas, Aruba, dat in de maand September geopend is, is een schitterend succes gebleken. In de maand October zijn er 550 zeelui op bezoek geweest. Op één avond waren er 60 tegelijk.

Dit succes is voor een groot deel ook te danken aan de steun en medewerking van de **Lago Oil Company**. De Directie dezer maatschappij, die het nut van dit zeemanshuis maar al te goed begrijpt, heeft op vier gunstige plaatsen vier grote borden doen aanbrengen, waarop in 't Hollands en Engels de zeelui worden uitgenodigd, om het R. K. Zeemanshuis te bezoeken.

Bovendien heeft de Company verschillende geschenken gegeven, terwijl ook de Amerikanen zich niet onbetuigd gelaten hebben. Voor de aankleding van het gebouw hebben zij schilderijen, muurkleedjes enz. geschonken. De familie Attwood een electrische phonograaf, en verschillende anderen de nodige platen.

Wel een bewijs hoe dit prachtige werk **van het Apostolaat ter Zee in wijde kringen** op prijs gesteld wordt. Het Bestuur van het Zeemanshuis brengt aan alle weldoeners zijn hartelijke dank.

Uitvoering ten bate Mgr. Kieckens-Stichting.

Bij gelegenheid van het feest der Fraters is er mededeling gedaan, dat er door het feestcomité een stichting was opgericht ter ere van Mgr. Kieckens, om oud-leerlingen van de Katholieke Scholen alhier, geldmiddelen te verschaffen tot verdere opleiding in het buitenland.

Voorwaar een stichting die ons aller sympathie verdient en onze grootst mogelijke steun.

Reeds aanstonds heeft het bestuur der stichting de handen uit de mouw gestoken en voor Zondag a.s. heeft de St. Thomaskring als eerste vereniging zich bereid verklaard zich voor dit schone doel te geven.

We vestigen daarom de aandacht op de advertentie in dit blad, van de toneeluitvoering „Vlammende Vleugels".

Dit stuk wat Zondag l.l. zo geweldig insloeg, ook buiten Katholieke kringen, getuige het verslag in de Beurs- en Nieuwsberichten, zal zeker weer een volle zaal trekken.

De prijs van ƒ 1.50 lijkt ons te laag voor het schone doel, maar heeft ook toch weer dit voordeel, dat eenieder haast in de gelegenheid zal zijn dit kleine beetje op te brengen om dit mooie toneelspel en vooral dit edele doel.

We wagen het te verwachten dat het overvol zal lopen en de St. Thomaskring nog wel meerdere malen met dit stuk voor het voetlicht zal moeten verschijnen.

Men zal zich dus tijdig van plaatskaarten moeten voorzien, wil men Zondagavond van deze uitvoering kunnen genieten.

Dierenmishandeling.

Door een plantagehouder is aangifte gedaan, dat een 60-jarig persoon, een hem toebehorend kalf met een steen tegen een der voorbeenderen heeft gegooid, waardoor het kalf dat been heeft gebroken.

Aangereden.

Aan de Breedestraat (O. B.) is een 8-jarige jongen, toen hij de rijweg overstak, door een autobus aangereden. De jongen bekwam hierbij een klein wondje aan de linker knie en is naar huis gegaan.

Autobus omgeslagen.

Nabij Cas-Chiquito is een autobus, die naar wordt beweerd, voor een onbekend gebleven wielrijder moest uitwijken, waardoor de bestuurder de macht over het stuur kwijtraakte, in een naast de weg gelegen greppel gereden en daar op de linkerzijde omgeslagen. Twee der inzittenden liepen hierbij lichte verwondingen op. De autobus werd vrij ernstig beschadigd.

Lijkje gevonden.

In de morgen van Zondag 16 November 1936, omstreeks kwart voor zeven, werd door zekere H., die aan het zeestrand nabij de Penweg wilde gaan zwemmen, aldaar het lijk aangetroffen van een pasgeboren kind van het vrouwelijk geslacht.

Het lijkje is in beslag genomen en ter Gerechtelijke sectie naar het Hospitaal vervoerd.

De politie die direct met een onderzoek naar de onbekende moeder en eventuële medeplichtigen is begonnen, moch het tot heden niet gelukken deze op te sporen.

Gewond.

In de van Raderstraat werd Maandagavond door de Politie een persoon met een wond aan het hoofd, op de straat liggende, aangetroffen.

Uit het ingestelde onderzoek is gebleken, dat de man even tevoren met een ander ruzie had gehad in een cafe aan de Werfstraat en hij met een steen tegen het hoofd gegooid was.

Nieuwe Zusters.

De K.R.O. deelde Zondagavond mede, dat Vrijdag l.l. zich voor de Missie van Curaçao hebben ingescheept de Zusters Magda en Alberta. De eerste is bestemd voor St. Martin, de tweede voor Aruba.

Mgr. van Roosmalen jubileert.

Zondag l.l vierde de Apostolisch Vicaris van Suriname, Mgr. van Roosmalen zijn zilveren bisschopsjubileum.

Bij de vele wensen die Zijn Hoogw. Excellentie heeft mogen ontvangen, voegt ook de Amigoe gaarne de zijne.

Ad multos Annos.

Veelbelovend.

Voor onderzoek is in bewaring gesteld een 16-jarige jongen, die een touw van een stelling, waarop zijn vader in een waterput stond te werken, gedeeltelijk heeft door gesneden, met het doel om zijn vader in deze put te laten vallen.

Volgens verklaring van de dader zou deze zulks gedaan hebben, omdat zijn vader hem met een bullepees geslagen had.

Geval van oplichting.

Door een vrouw is aangifte gedaan, dat zij op 1 September j.l. is opgelicht door een andere vrouw, die voorgaf geld nodig te hebben voor verloskundige hulp voor haar dochter.

Overboord geraakt.

Zaterdagavond is vanaf een tankschip, dat naar zee vertrok, in de havenmond alhier, de 27-jarige matroos L. door onbekende oorzaak overboord geraakt.

Hij is door enige, juist in een bootje ter plaatse passerende personen opgepikt en naar de wal gebracht. Daar bleek dat hij niets mankeerde, is hij naar huis gezonden.

De Flores naar Curaçao.

Wij lezen in het Nieuws van den Dag van 15 October (Ned. Ind.):

Wij hebben indertijd reeds gemeld, dat in de loop van het volgend jaar Hr. Ms. Flottieljevaartuig „Johan Maurits van Nassau" gestationneerd in West-Indie, tijdelijk herstellingen naar Nederland moet terugkeren en gedurende die tijd zal worden vervangen door een der flottieljevaartuigen in Oost-Indië.

Wij vernemen thans, dat hoogstwaarschijnlijk Hr. Ms. „Flores" voor deze tocht zal worden aangewezen en bij deze aflossing een reis om de wereld zal maken.

Tot kapitein van de „Flores" is aangewezen de kapitein-luitenant ter zee Brouwer tot voor korte tijd chef van de Marinestaf te Batavia en tot eerste officier de luitenant ter 1ste klasse Burghart, laatstelijk adjudant van de Vlootvoogd.

Het Feest der Fraters.

Wij vestigen de aandacht op de plechtige H. Mis, welke Zondag a.s. in de Kerk van San Mateo om 9 uur zal gecelebreerd worden.

Deze H. Mis zal worden opgedragen voor de Fraters uit dankbaarheid.

Zaterdagmorgen zal om half 8 in de Kathedrale Kerk van Otrabanda door de Hoog Eerw. Pater Vicarius J. van der Veen Zeppenfeldt een plechtige H. mis van Requiem worden opgedragen voor de zielerust van de Fraters Missionarissen, die in de laatste 50 jaar zijn overleden.

**K
K R O
O**

Wereldprogramma.

Zondag 22 November.

Via P.C.J. Golflengte 31.28.
19.24—20.24 uur Curaçaotijd.

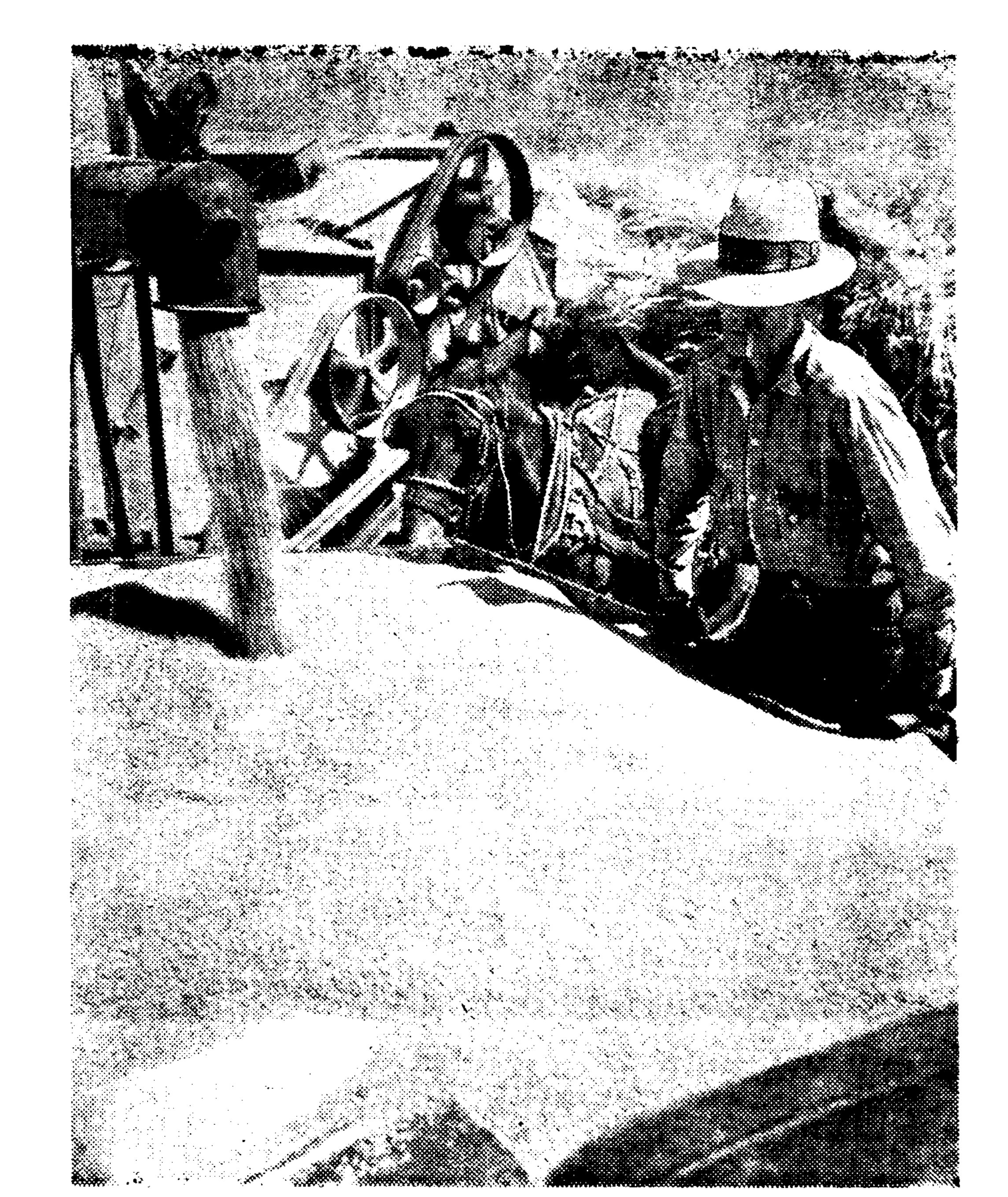
1. Gramofoonmuziek.
2. „De Wereld in Vogelvlucht" door Paul de Waart.
3. Van en Voor de Missiepost.
4. Gramofoonmuziek.
5. „De Bilt seint".
6. De Vaderlandse Kroniek.

Koloniale Uitzending van de K.R.O.
Via P. H. I. op Golflengte 25.57 M.
Van 9—10 uur Curaçaotijd

1. Mars.
2. Medische Causerie.
3. Gramofoonmuziek.
4. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart.
5. Van en Voor de Missiepost.
6. Vaderlandse Kroniek.

Aankomst en vertrek der schepen van 18--21 November 1936.

S. S.	Aank.	Van	Vertr.	Naar
Crijnssen	18	Hamburg, Amsterdam	18	Pto. Limon.
El Libertador	18	Maracaibo, Aruba	19	Aruba, Maracaibo
Atlas	18	Haiti	19	Dom. rep.
Midas	18	Dom. rep.	19	Haiti
Simon Bolivar	19	Pto. Limon	19	Amsterdam, Hamburg.
Sesostris	19	Hamburg	19	Pto. Barrios
Iris	—	Curaçao	19	Centraal Amerika
Flora	20	Aruba, Maracaibo	20	P. Cabello, New York
Alemania	—	Curaçao	20	Maracaibo
Tsuyama Maru	20	Cristobal	20	La Guaira, P.au Prince Havana, New Orleans,
Baralt	—	Curaçao	21	Bonaire, St. Thomas, St. Martin, Saba, St. Eustatius & St. Kitts
R. C. Horn	21	Newport (Curaçao)	21	Cartagena
Kreta	21	Pto. Barrios	21	Hamburg
Troja	21	Maracaibo	—	Curaçao.

Op de pas ontgonnen velden in Amerika maakt men ook gebruik van de meest moderne techniek. Een dorsmachine in werking.

R. K. PADVINDERSVERENIGING. ST. THARCISIUS-GROEP. CURAÇAO.

Afd. Voortrekkers.

Vrijdag, 20 Nov.:
7 uur. Stamraad. Belangrijke besprekingen.

Derde week van November.

Donderdag: 3.30 — 5.00 Houthuiven.
5.00 — 6.30 Snippen.
P.L.'s... je programma's!!

Zaterdag: 4.00 — 5.30:
Troepbijeenkomst.
Reigers: E.H.B.O.-demonstraties.
Snippen: Sein-demonstratie.
Houtduiven: Kampvuurnummers.

Zwaluwen: chocolade klaar maken.
P.L. Snippen : **Zaterdag**
P.L. Reigers : **tonen**
P.L. Houtduiven: **wat je**
P.L. Zwaluwen : **kunt!**

Zaterdagmiddag P.L.'s om 3uur present voor een bespreking (financiën e.a.).

Puntje van de week: Aan Spanje.
Oefening: Hulpvaardigheid.

Hop.

Van dogmata moest men bij ons niets hebben en dit had tot gevolg, dat men meende, dat mensen met een dogma niet voldoende intellectueel waren. Dat was de gangbare mening! Maar nu leerde ik de priesters kennen en nu wilde ik wel eens zien of die waardering wel juist was. En de conclusie? Dat ze niet minder maar meer wisten. Ze waren ook volkomen op de hoogte met hetgeen andere theologen leerden. Ze waren geen bedriegers die de eenvoudige mensen maar wat op de mouw spelden, maar ze hadden hetzelfde kinderlijke geloof dat ze aan anderen leerden. Hiervan wilde ik meer weten.

Ik begaf mij naar een boekenzaak in den Haag en schaft,e mij boeken aan en dit vertel ik expres om het praatje de wereld uit te helpen als zou ik het „slachtoffer" van de een of andere priester zijn geworden. Niet is minder waar.

Het ging echter niet altijd even gemakkelijk om boeken van Roomsen te krijgen, vooral niet in een grote neutrale bibliotheek waar de directeur mij ronduit verklaarde „Catholica nan leguntur" dat wil zoveel zeggen als „de Katholieken denken niet", dus hebben we hun wijsheid ook niet nodig. Dat dit onbevooroordeeld is, kunnen we juist niet zeggen.

Oud-minister Mr. H. Marchant.

DE FILM VAN DE WEEK

A. Onderstaande films kunnen beschouwd worden als niet aanstotelijk en geschikt voor publiek vermaak.

Van 13 tot en 19 November 1936.

Roxy.

Kentucky Kernels.
Whipshaw.

Cinelandia.

Peter Ibbetson.
Custer's last stand.
Rfff Raff.
Rainbow's end (Kinderen).
Life of Louis Pasteur.

Hollywood.

Don't get personel.
Every Fight at eight.
Kentucky Kernels.
Nobody's Fool.

B. Onderstaande Films bevatten gedeeltes die aanstoot kunnen geven, wegens gewaagde toespelingen, grofheden, misleidende voorstelling van zaken of gebrek aan kiesheid. Deze films worden niet positief goed- noch afgekeurd, maar zijn TOELAATBAAR VOOR GEESTELIJK VOLWASSENEN.

Een bezoek aan deze films kunnen we in 't algemeen niet aanbevelen.

Roxy.

Sylvia Scarlett.
Party is over.
Star of Midnight.
Sylvia Scarlett.

Cinelandia.

Return of the Terror.

Hollywood.

King of Burlesque.
Star of midnight.
Glass Key.

De wereld is als een mooi grastapijt. O. L. Heer kijkt er van boven op, maar wij mensen kijken altijd er onder naar de aanhechtsels.

SPORT-RUBRIEK
Officiële Mededelingen
VAN
"De Curaçaose Voetbalbond."

WEDSTRIJD-UITSLAGEN.

Zondag, 15 November 1936.

Hercules — S.U.B.T.	0—0
D.D.V.O. — Volharding 2	1—0
Asiento — Scherpenheuvel	0—1
Feyenoord — Transvaal 2	1—0
Be Quick — R.C.C. 2	

Niet doorgegaan wegens het niet opkomen van de Scheidsrechter.

COMPETITIE-STAND.

A-klasse:	Gesp.	Gew.	Gelijk	Verl.	Doelpunten voor	tegen	Punten	Gem.
R.C.C.	6	5	1	0	8	2	11	1.83
Jong Holland	5	4	0	1	10	3	8	1.60
S.U.B.T.	6	3	1	2	5	4	7	1.16
Asiento	6	3	0	3	9	7	6	1.—
Volharding	5	2	0	3	8	7	4	0.80
Scherpenheuvel	6	1	2	3	4	8	4	0.66
Transvaal	6	0	3	3	3	8	3	0.50
Hercules	6	0	3	3	3	11	3	0.50
B.-klasse:								
S.U.B.T. 2	10	10	0	0	41	1	20	2.—
Jong Holland 2	7	5	1	1	15	7	11	1.57
Atletico	8	5	1	2	9	8	11	1.37
Be Quick	9	4	3	2	14	7	11	1.22
P.S.V.	8	4	1	3	13	16	9	1.12
Scherpenheuvel 2	8	3	1	4	11	8	7	0.87
Feyenoord	7	3	0	4	12	12	6	0.85
D.D.V.O.	11	4	0	7	10	17	8	0.72
Asiento 2 **	7	3	1	3	15	18	5	0.71
Hercules 2	9	2	2	5	14	21	6	0.66
Transvaal 2	8	1	0	7	6	24	2	0.25
R.C.C. 2 ***	5	2	0	6	6	23	2	0.28
Volharding 2 *	6	0	0	3	6	10	0	0.00

*) 4 winstpunten in mindering wegens het niet opkomen in de wedstrijden tegen Jong Holland 2 en Transvaal 2

** 2 winstpunten in mindering wegens het niet opkomen in de wedstrijd tegen Jong Holland 2.

*** 4 winstpunten in mindering wegens het niet opkomen in de wedstrijden tegen Be Quick en Feyenoord.

Met het oog op het verzaken van de wedstrijd R.C.C. 2 — Volharding 2 door laatstgenoemde vereniging op Zondag de 1ste November 1936, is de vereniging Volharding beboet met:

1. een geldboete van ƒ 5.—
2. twee winstpunten in mindering op de ranglijst competitie (voor het tweede elftal) en
3. vergoeding aan de tegenpartij van gemaakte onkosten.

Op eigen verzoek afgeschreven van de lijst van Bonds-scheidsrechters: M. Winters.

Ingeschreven als werkende leden van Asiento: H. P. van Meyeren, D. Luster en J. H. Pigneguy.

Alle inlichtingen, opgaven, e.d. worden gaarne verstrekt door den 1sten Secretaris-competitieleider, de heer H. A. Dennert, Breedestraat 181, telefoon 640.

OLYMPISCHE ZWEMPLOEG GEHULDIGD. Tijdens de huldiging in het A. M. V. J.-gebouw te Amsterdam, rechts: Willy den Ouden, Nida Senff (die de gouden K.N.Z.B.-medaille ontving) en Rie Mastenbroek.

WETENSWAARDIGHEDEN.

Karakter en Lichaamsbouw.

Körperbau und Character is een van de interessantste boeken van de Duitse neuroloog en psychiater Ernst Kretschmer. Deze professor is op de eerste plaats psychiater. Hij zocht naar lichaamstypen, om te zien of er geen verband bestond tussen zielsziekten en lichaamsbouw.

Het doet onprettig aan te zien, hoe hij bij het clasificeren van de mensheid eigenlijk helemaal uitgaat van het abnormale type, van de zielszieken. Het valt ook niet mee, zijn drie lichaamstypen onder te brengen bij twee hoofdgroepen van zielsziekten: de circulaire en de schizophrene.

Een circulaire ziekte is er een, die een cirkelgang of slingerbeweging vertoont tussen de hoogste glorie en de diepste ellende, het hoogste optisme en het uiterste pessisme.

Een schizophrene zieken vertonen een splitsing van de persoonlijkheid: ze lachen en schreien tegelijk, nemen geen notitie van de wereld om zich heen, maar zijn absoluut egocentrisch. (**schizein** is splijten, spitsen; phrijn, phrenos is geest, verstand).

Volgens Kretschmer bestaan er drie hoofdtypy van lichaamsbouw, n.l. leptosome, de athletische en de pyknische typen.

Leptos is slank en **soma** lichaam. Leptosomen zijn dus mensen van het slanke type. Zij zijn over het algemeen mager, met lange ledematen, weinig gespierd, dunne handen, smalle schouders en borstkas, scherpe neus.

Athlijtijs is kampvechter. Athletisch is iemand met een flink ontwikkeld lichaam, vooral bovenlichaam. Brede schouders, stoere kop op een kaarsrechte nek; slank, maar gespierd onderlijf.

Pyknos is samengedrongen. Dit type van lichaamsbouw vertoont een korte gestalte, dik hoofd en ledematen, korte hals, dik en breed onderlijf.

Kretschmer kan natuurlijk kwalijk alle mensen zielszieken noemen. Het is wel waar, dat er ten slotte op ieder mens wel iets aan te merken valt — wie is er eigenlijk in alle opzichten normaal? — maar daarom gaat het nog niet aan iedereen voor een zielszieke aan te zien. Met gewone „lichaamsziekten" doen we dat óók niet. Ook op dit gebied kan een dokter op iedereen die hij ontmoet wel een of andere aanmerking hebben, maar daarom noemt men nog niet elk mens, zonder uitzondering, een zieke.

Hij verdeelt daarom de mensen krachtens hun karakter in cyclothyme en schizothyme mensen. (thymos, gemoedsaard, temperament).

Cyclothymen zijn dan zij die behoren tot het pyknische lichaamsbouwtype, omdat deze mensen het meeste aanleg vertonen voor circulaire zielsziekten. In de omgang zijn deze personen kenbaar als spraak-opgeruimden, de rustige humoristen, de stille gemoedsmensen, de vreedzame genieters, de daadkrachtige, praktische mensen.

Schizothymen behoren meestal tot het leptosome of athletische lichaamstype; deze personen schijnen meer aanleg te hebben voor schizophrene zielsziekten. Het zijn de eleganten, de geestigen, de dwepers, de hoogvliegers, de koelberekenden, de egoisten, de droge kombieken, de sufferts.

Het lijkt ons echter beter in al deze gevallen eer van temperament, gemoedsaard, inborst, te spreken dan van karakter. Karakter is het resultaat van inborst(waar we mee geboren worden) plus de invloed van opvoeding door anderen, zelfopvoeding en genade. Een ongelovige moge deze laatste factor niet erkennen, hoewel het er een van ontzaggelijk belang is, hij kan toch onmogelijk de invloed wegcijferen van de opvoeding. Misschien heeft hij er een ander begrip van als een christen, misschien slaat hij opvoeding niet hoger aan dan dressuur, hij zal toch moeten toegeven, dat dressuur tot verrassende resultaten kan leiden.

Het werkelijke leven is een weinig ingewikkelder dan Kretschmer ons blijkbaar wil doen geloven. Wij kennen mensen, die van nature heftig, driftig zijn en door lange oefening (en met de hulp van Gods genade zegt de christen) zachtmoedig werden, wij kennen zinnelijke mensen, die op dezelfde wijze een grote mate van zelfbeheersing verworven hebben, wij kennen tragen, die zich zelf tot een gestadige activiteit wisten op te werken, enz.

Men kan met lichaamsbouwtypen en erfelijkswetten misschien veel verklaren, maar zeker niet alles. Ook omstandigheden, milieu, stand, omgang met anderen, gewichtige gebeurtenissen zijn factoren, maar ook die verklaren te samen nog niet alles. Er zijn gewone mensenkinderen, zowel van leptosoom als van pyknisch type in de meest ongunstige omstandigheden heilig geworden en er zijn er die in de gunstigste omstandigheden geleefd hebben om tot hoge godsdienstige en morele perfectie te geraken, die een onuitwisbare smet op hun naam hebben achtergelaten.

Er zijn ook nog genoeg intriganten, die geen bultenaar zijn en niet voortdurend kuchen, en er zijn heiligen genoeg, die niet wonderslank, lang, mager of gotisch zijn.

Dit alles neemt echter niet weg, dat Kretschmer zeer suggestief weet te schrijven en zijntheorie met interessante voorbeelden aannemelijk weet te maken. Maar... het blijft een theorie, een werktheorie.

L.